

DE LIBRIS. Buletin bibliografic

- ALEXANDRESCU, Ozana, *Catalogul manuscriselor muzicale de tradiție bizantină din secolul al XVIII-lea. Fondul grecesc din Biblioteca Academiei Române*, vol. IV, Ed. Muzicală, București, 2021, 256 p. +il. – catalogul analitic al manuscriselor ce cuprind muzică de tradiție bizantină din secolul XVIII-lea, aflate în fondul grecesc al Bibliotecii Academiei Române, lucrare ce oferă specialiștilor din domeniu continuarea travaliului din volumele catalogului II (2015) și III (2020).
- BAKER, Christophe; BEYER, Andreas; CURIE, Pierre, *Füssli, entre rêve et fantastique*, Fonds Mercator/Musée Jacquemart-André, Paris, 2022, 194 p. + il. – catalogul expoziției omonime organizată la Muzeul Jacquemart-André în intervalul 16 sept. 2022–23 ian. 2023.
- BEDNARIK, Beatrice; DAVIDIAN, Alexandru, *Familia Bednarik în arta românească*, Ed. Vellant, București, 2022, 386 p. + il. – volum ce reconstituie parcursul acvarelisului Ignat Bednarik, împreună cu ampla istorie a unei ilustre familii de artiști ce au contribuit din plin la dezvoltarea artei și societății românești dintre cele două războaie mondiale.
- BRION, Patrick, *Encyclopédie du Western*, Éditions Télémaque, Paris, 2019, 848 p.+ il. – exemplară lucrare enciclopedică și extrem de util instrument de lucru elaborat de cel mai bun cunoscător european al genului western, istoricul de film Patrick Brion.
- BUDA, Octavian (coord.), *Giudețul nebuniei. Expertize psihiatrice în trecutul românesc, 1646–1940*, Ed. Academiei Române, București, 2021, 344 p. + il. – culegere de texte ale unor iluștri medici psihiatri din secolele XIX și XX despre alienările mentale și manifestarea acestora care, uneori, atingea și latura artistică.
- BUDDEUS, Hana (editor), *Sudek and Sculpture*, Artefactum and Karolinum Press, Praga, 2020, 624 p. + il. – album în care au fost adunate imaginile dedicate sculpturii de către reputatul fotograf Josef Sudek (1896–1976), aflate în clișoteca Institutului de Istoria Artei al Academiei Cehe de Științe din Praga. Donată după moartea artistului, colecția cuprinde circa 20 000 de clișee cu sculptură antică, greacă și romană, artă africană, decorațiuni sculptate romanice, gotice și baroce, precum și opere ale sculpturilor contemporani.
- CĂLIN, Gerard; BOȚOGHINĂ, Cristina (editori), *Nicolae Grant, un pictor aproape uitat*, Muzeul Viticulturii și Pomiculturii – Golești, 2020, 64 p. + il. – catalogul expoziție omonime ce a fost organizată la Muzeul Golești în intervalul 16 iunie – 1 octombrie 2011.
- CERNOV, Alexandrina (coord.), *Fântâna Albă, golgota neamului*, Ed. Nicodim Caligraful, Mănăstirea Putna, 2022, 232 p. – mărturii despre carnagiul săvârșit de trupele sovietice pe 1 aprilie 1941.
- CERNOV, Alexandrina (coord.), *Destinul bisericii românești din nordul Bucovinei în perioada sovietică. Credință, limbă, identitate*, ediția a doua, revizuită și adăugită, Ed. Nicodim Caligraful, Mănăstirea Putna, 2022, 256 p. + il. – culegere de studii, mărturii și documente despre tragedia preoților, enoriașilor și bisericilor bucovinene din timpul stăpânirii sovietice.
- CHIRIAC, Alexandra, *Performing Modernism: A Jewish Avant-Garde in Bucharest*, Berlin, Boston, De Gruyter, 2022, 232 p. + il. – volum ce tratează designul și artele performative de avangardă din România interbelică, acoperind perioada 1924–1934. Bazat pe cercetări ample desfășurate în România, Letonia, Germania și Statele Unite, studiul evidențiază influența transnațională a producției culturale evreiești și contribuția acesteia la mișcările de avangardă din Europa.
- CHIRIAC, Liliana; BARBU, Virginia, *Constantin Popovici (1938-1995)*, Ed. Muzeului Literaturii Române, București, 2022, 304 p. + il. – catalog monografic al sculptorului, pictorului și graficianului Constantin Popovici, prilejuit de împlinirea, în 2021, a 50 de ani de la inaugurarea monumentului *Electricității/Prometeu* de la barajul hidrocentralei de la Vidraru. Volumul a fost lansat în cadrul expoziției omonime ce a prezentat 250 de lucrări de artă din colecția soției artistului, Augustina Popovici, la Muzeul Național al Literaturii Române, în perioada 15 septembrie – 30 octombrie 2022.
- CHIRIAC, Liliana; DAMIAN, Ilinca, *Lucia Dem. Bălăcescu (1895–1979). Repertoriul colecției*, Muzeul Colecțiilor de Artă, Ed. Monitorul Oficial, București, 2022, 256 p. + il. – al treilea volum din seria de repertorii publicate de Muzeul Colecțiilor în scopul cunoașterii unor colecții de mare valoare artistică. Albumul, în care sunt reproduse cele 304 de lucrări de pictură, grafică, gravură și ilustrație donate de familia artistei, precum și materiale documentare legate de viața și opera sa, a însoțit expoziția omonimă deschisă în intervalul 26 octombrie 2022 – 26 martie 2023.
- CIOBANU, Constantin I., *Text și imagine în pictura românească din secolul al XVI-lea: o abordare structural-semiotică* (cu un rezumat în limba franceză), Ed. Oscar Print, București, 2021, 224 p. + il. – volum compus din versiunile extinse și îmbunătățite ale unor articole prezentate în ultimii ani în cadrul sesiunilor anuale ale Compartimentului de Artă Medievală al Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu” al Academiei Române, având ca punct de pornire ideea că imaginea medievală este un fel de ideogramă complexă care necesită o „lectură” cu totul diferită față de pictura modernă.
- CONȚU, Mălina, *Nostalgie. Amintire. Regăsire. Peisajul european și ruina în secolele XVI–XIX*, Ed. MNAR, București, 2022, p. + il. – catalog al expoziției omonime deschise la Muzeul Național de Artă în perioada 8 iunie 2022 – 31 ianuarie 2023, prezentând diversele aspecte și semnificații pe care le primește ruina în vizualul european în decursul secolelor al XVI-lea – al XIX-lea prin intermediul a 140 de lucrări din patrimoniul muzeului semnate de artiști precum: Jan Sanders, Van Hemessen, Gaspard Dughet, Giovanni Paolo Pannini, Giovanni Battista Piranesi, August Becker, Ivan Aivazovski.
- CROITORU-TONCIU, Monica, *Alfred Popper, 1874–1946: (re)descoperirea unui arhitect*, Simetria, București, 2022, 223 p. + il. – reconstituire minuțioasă a biografiei unui arhitect aproape necunoscut, cu o activitate prolifică. Cercetarea valorifică de o manieră riguroasă diverse tipuri de surse, între care un rol important l-a avut fondul documentar Alfred Popper, aflat în patrimoniul Uniunii Arhitecților din România.

STUDII ȘI CERCET. IST. ART., ARTĂ PLASTICĂ, serie nouă, tom 12 (56), p. 263–267, București, 2022

- DAVIDESCU, Cătălin, *Picto/Avangarda*, cu o prefață de Cristian Robert Velescu, Ed. Muzeul Național de Artă Contemporană, București, 2021, 376 p. + il. – suită de portrete și eseuri dedicate avangardiștilor, în care se amestecă, în chip fericit, analiza plastică și aceea literară, într-o scriitură agreabilă și atractivă. Se vor găsi alăturate chipurile lui Marcel Janco, Gherasim Luca, Victor Brauner, Arthur Segal, Sașa Pană, Gellu Naum, Ilarie Voronca, Dolfi Trost, Sandu Darie.
- DELACHAUX, Marie (coord.), *Correspondance entre Léon Delachaux & Carol Storck entre 1880 et 1884*, Fonds du Donation Léon Delachaux, Paris, 2021, 156 p. + il. – valorificarea corespondenței dintre cei doi artiști ce fuseseră colegi la Pennsylvania Academy of the Fine Arts din Philadelphia.
- DE ROO, Bert; VAN DAMME, Sylvie; DE ROO, Joep; TOMESCU, Alina; LEONARD, Catherine (editori), *Innocastle. Studiu inter-regional. Inovarea politicilor publice pentru prezervarea, transformarea și exploatarea castelelor, conacelor și a grădinilor acestora*, Ed. Patrimonia, București, 2021, 284 p. + il. – amplu studiu interdisciplinar pentru valorificarea monumentelor istorice abandonate sau retrocedate în avansată stare de degradare.
- DEMETRESCU, Călin, *Les ébénistes de la Couronne sous le règne de Louis XIV*, Ed. Bibliothèque des Arts, Lausanne, 2021, 438 p. + il. – lucrarea aduce contribuții fundamentale la cunoașterea mobilierului de artă francez din secolele XVII–XVIII: oferă biografiile ebeniștilor, stabilește producția fiecăruia, relevă rețeaua de colaboratori, clientela, averea, succesul social, modul cum funcționau breșele; face atribuirii spectaculoase, rescrie cronologia de opere, etc. Cercetarea se bazează pe un material documentar de o mare amploare (surse de arhivă, majoritatea inedite; un corpus de opere de artă imens, din colecții publice și private, etc.), iar metodele de lucru abordate de autor sunt originale – teoria nebuloasei și cea a analizei seriilor analogice.
- DIJMĂRESCU, Dosoftei (coord.), *Prima serbare a românilor de pretutindeni, Putna, 1871*, Ed. Mitropolit Iacov Putneanul, Putna, 2021, 151 p. + il. – volum aniversar cu texte introductive de Preafericitul Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române și acad. Ioan Aurel Pop, președintele Academiei Române, și mult material de arhivă.
- DIMĂNCESCU, Dan, *Identitatea românească. Impresii din vremuri vechi și până în zilele noastre*, traducere de Domnica Macri, postfață de Ioana Ieronim, BtF Press, Concord, Massachusetts, 2022, 230 p. + il. – opiniile unui prolific autor, profesor de management la importanta instituții de învățământ superior din S.U.A. și Franța, român-american cu solide rădăcini în patria strămoșilor săi și o viziune integratoare asupra istoriei și societății românești de ieri și de azi, cu excursuri în cultura și arta națională.
- DINU, Ștefania; DRĂGULIN, Ioana (coord.), *Muzeul Național Cotroceni. Trei decenii în spațiul cultural național*, Ed. Muzeul Național Cotroceni, București, 2021, 340 p. + il. – volum aniversar ocazionat de împlinirea a 30 de ani de la fondarea prestigioasei instituții muzeale.
- DINU, Ștefania, *Viața cotidiană la Palatul Cotroceni (1893–1948)*, Ed. Muzeul Național Cotroceni, București, 2022, 412 p. + il. – volum de documente adunate de o admirabilă cunoscătoare a istoriei Casei Regale a României.
- DUMITRAN, Ana, *Colecția Mușat: o geografie spirituală a icoanei pe sticlă transilvăneană*, DAR Development Publishing, București, 2018, 262 p. + il. – volum publicat cu ocazia deschiderii expoziției omonime la Muzeul Țăranului Român în intervalul 12 sept. – 28 oct. 2018.
- DVOŘÁKOV, Hana; KOSTRHUN, Pets; SCHEUFLER, Pavel (editors), *Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra/ The Time of the Knights of the Far Seas. Collector and Patron Jindřich Vávra*, Moravské zemské museum, Brno, 2020, 252 p. + il. – album cu fotografiile colecționate în timpul călătoriilor în jurul lumii efectuate de un medic, botanist și explorator ceh, Jindřich Vávra, născut la Brno, devenit un apropiat al arhiducelui Ferdinand Max, viitorul împărat Maximilian I al Mexicului, pe care l-a însoțit atât într-o expediție în 1859, cât și în 1863, când și-a preluat tronul.
- FIREA, Ciprian; POP, Saveta, *Pictorii Transilvaniei medievale (cca 1300–1600). Un dicționar*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2021, 310 p. + il. – volum ce revine, pe urmele unei cercetări mai vechi, cu noi date despre artiștii transilvăneni de dinaintea anului 1600, arareori având o identitate proprie, majoritatea fiind „meșterilor anonimi”, autori ai polipticelor medievale locale.
- FUHRMEISTER, Christian; LINDNER, Lia (Hg.), *Transformationen der Moderne um 1900. Künstler aus Ungarn, Rumänien und Bulgarien in München*, Dietmar Klingner Verlag, Passau, 2022, 312 p. + il. – volumul cuprinde textele unor prelegeri prezentate inițial în cadrul unei conferințe din 2008, când Academia din München celebra 200 de ani de la înființare. Studiile se concentrează asupra raporturilor artiștilor din Ungaria, România și Bulgaria cu mediul münchenez, precum și asupra consecințelor în dezvoltarea vieții și practicii artistice din aceste țări.
- GĂLĂTESCU, Paul Emanuel, STĂNCIOIU, Andrei Paul, *Henriette Cihoschi. Destinul unei sculptorițe*, Ararat, București, 2022, 76 p. + il. – catalogul expoziției omonime deschise la Muzeul Municipiului București, sept., oct. 2022.
- GRATI, Aliona, *Regele Mihai și Basarabia. O poveste uitată de neuitat*, Ed. Eikon, București, 2021, 314 p. + il. – minuțioasă investigație a relației avută de Regele Mihai cu Basarabia.
- HEREA, Gabriel, Pr., *Păzitorii Pragului la Pătrăuți*, Ed. Meteor Publishing, București, 2018, 124 p. + il. – originală perspectivă asupra citoriei moldovenești din veacul al XV-lea care antrenează vaste cunoștințe de teologie, artă și arhitectură, într-un album excelent ilustrat.
- HORTOPAN, Mircea Alexandru, *Castelul Peleş, leagănul Dinastiei Române. De la reședință regală la muzeu*, Ed. Oscar Print, București, 2021, 216 p. + il. – studiu care acoperă două epoci distincte din existența castelului Peleş.
- IAMANDESCU, Irina (coord.), *Manifestări ale artei totale în România. Art Nouveau, Szecesszió, Sezession, Jugendstil*, Ed. Patrimonia, București, 2022, 40 p. + il. – catalogul expoziției itinerante omonime organizată la Castelul Peleş din Sinaia, la Palatul Culturii din Tîrgu Mureș și la Uzina de Apă din Timișoara, în intervalul martie–decembrie 2022.
- ILIE, Cornel-Constantin, *O clădire-simbol a Capitalei. Palatul Poștelor – Muzeul Național de Istorie a României*, Ed. Magic Print, București, 2022, 120 p. + il. – minuțios studiu monografic dedicate unei clădiri iconice a Bucureștilor.
- ILIE, Oana; MĂRĂȘOIU, Alexandra (coord.), *Teatrele din România. Scurtă istorie ilustrată*, Muzeul Național de Istorie a României, București, 2020, 120 p. + il. – selecție de cărți poștale ilustrate și alte imagini de epocă prin care sunt prezentate teatrele românești.

- ILIE, Oana; MĂRĂȘOIU, Alexandra, *Artiști români de altădată. Sfârșitul secolului XIX – începutul secolului XX*, Muzeul Național de Istorie a României, București, 2021, 200 p. + il. – salutară completare a anteriorului volum dedicat teatrelor, în care sunt adunate chipuri și date biografice ale actorilor lirici și dramatici afirmați pe scenele românești în decurs de un secol.
- JUSTNIK, Herbert, *Gestellt. Fotografie als Werkzeug in der Habsburger Monarchie*, Löcker Verlag, Volkskunde Museum, Wien, 2014, 192 p. + il. – catalogul expoziției omonime organizată în intervalul 29 apr. – 30 nov. 2014, la Volkskunde Museum, în care au fost reunite piese de mare valoare din colecția de fotografie etnografică a instituției.
- LEMNY, Doina, *Brancusi, la chose vraie*, Éditions Gourcuff Gradenigo, Montreuil, 2022, 240p.+il. – biografie detaliată a lui Brâncuși, susținută de o bogată iconografie, realizată chiar de artist, în calitate de fotograf al propriei opere și al peregrinărilor prin atelier, valorificându-i, astfel, clișeele și copiile pe hârtie, multe, necunoscute până acum.
- MACOVEI, Cătălina, *Jacques Callot și cercul său. Între manierism și baroc*, Biblioteca Academiei Române, București, București, 2021, 250 p. + il. – impozant catalog rezonat al operei lui Callot aflată în patrimoniul Cabinetului de Stampe al Bibliotecii Academiei Române.
- MACOVEI, Cătălina (coord.), *Însemnări din carnetul unui pictor. Donația Corneliu Baba*, Biblioteca Academiei Române, București, 2022, 64 p. + il. – catalogul expoziției omonime organizate la Sala Th. Pallady a Bibliotecii Academiei Române în intervalul 4–17 nov. 2022.
- MARINACHE, Oana; POSTEA, Maria; GĂRGĂRIȚĂ, Bogdan, *Detaliul neoromânesc/ The Neoromanian detail*, Ed. Intaglio, București, 2020, 96 p. +il. – publicație dintr-o colecție de albume ce promovează diverse stiluri naționale ale perioadei 1900, atrăgând atenția asupra cazurilor unor clădiri ce necesită conservare și restaurare adecvată și responsabilă.
- MARSILLAC, Ulysse de, *Bucureștiul între Orient și tentația modernității*, traducere din limba franceză de Elena Rădulescu, selecția textului, note și introducere de Adrian Majuru, Ed. Corint, București, 2021, 162 p. + il. – reeditare a tălmăcirii celor două volume ale lui Ulysse de Marsillac *De Pesth à Bucarest* și *Guide de voyageur à Bucarest*, cu o abordare neprofesionistă din partea îngrijitorului acestui volum care omite, premeditat sau din ignoranță, să menționeze ediția inițială, din 1999, apărută la Ed. Meridiane, sub îngrijirea lui Adrian-Silvan Ionescu.
- MAXI, Alexandru; ZAHARIA, Raluca, *Friedrich Rebhuhn și grădinile României*, Arché, București, 2020, 144 p. + il. – monografie dedicată unui arhitect peisagist cu majoră contribuție în aranjarea parcurilor și grădinilor bucureștene.
- MOMESCU, Mona; ANDREI, Eduard, *Risipitorul de talent: Ilie Cristoloveanu, pictor și filolog în România și SUA*, Editura Paideia, București, 2022, 522 p. – volum ce reconstituie traseul biografic și profesional al lui Ilie Cristoloveanu (1893–1964) – pictor prezent în patrimoniul MNAR cu un număr consistent de lucrări în pictură și grafică, profesor de limba română și filologie romanică la Columbia University, New York, autor al unui monumental manual (*The Romanian Language*) și al unui dicționar etimologic.
- MUCENIC, Cezara; VELESCU, Oliver, *Palatul Elena Kretzulescu*, Ed. Vremea, București, 2021, 184 p. + il. – un studiu amănunțit despre o bijuterie arhitecturală a Bucureștiului, creație a arhitectului Petre Antonescu din 1903, trasând istoria clădirii și a zonei în care aceasta se află împletită cu cea a familiei boierești Kretzulescu, volum bogat ilustrat cu materiale iconografice și documente de arhivă în condiții grafice excelente.
- MUCENIC, Cezara, *Povești cu tâlc despre București și casele, bisericile, târgurile, străzile lui*, Ed. Vremea, București, 2022, 396 p. + il. – o reconstituire a istoriei orașului, plecând de la documente și relatări ce conturează în filigran infrastructura urbană și umană a Bucureștiului din ultimele trei secole.
- NEAGOE, Claudiu-Ion, *Arnăuții în Țările Române (secolele XVIII–XIX)*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2022, 228 p. + il. – studiu istoric dedicat gărzilor de corp ale domnitorilor și boierilor veliți din Valahia și Moldova.
- NEGRĂU, Elisabeta, *Cultul suveranului sud-est european și cazul Țării Românești. O perspectivă artistică*, ediția a II-a, Editura Lumen, Iași, 2020, 402 p. + il. – volumul cuprinde relatări despre istoria artei în diverse contexte culturale și istorice în spațiul balcanic și cu precădere în cel românesc, autoarea valorificând tema suveranului și implicațiile acesteia asupra imaginarului social și mentalității colective.
- NISTOR, Coita, *Atelier 2000–2011*, studiu introductiv de Ruxandra Demetrescu, Ed. Dana Art, Iași, 2012, 132 p. + il., catalog de artist.
- OLARIU, Elena, *Boieri și aristocrați români în secolul al XIX-lea*, Ed. Oscar Print, București, 2019, 224 p. + il. – studiu de istorie a mentalităților secondat de un judicios studiu iconografic.
- OLARIU, Elena, *Stil de viață aristocratic românesc în secolul al XIX-lea*, Ed. Oscar Print, București, 2021, 142 p. + il. – urmare a cercetării concentrată în volumul anterior.
- OLARIU, Elena; IACOB, Angelica (coord.), *Orient versus Occident*, Ed. MMB, 2022, 182 p. + il. – catalog bilingv (ro./eng) al expoziției omonime deschise la Muzeul Municipiului București în perioada 17 decembrie 2021 – 28 august 2022 ce ilustrează intersectarea modelelor culturale orientale și occidentale, prin intermediul călătoriilor de studii, în creația unor artiști români din secolele XIX–XX, ale căror lucrări de pictură grafică și sculptură se află în patrimoniul muzeului.
- PARTENIE, Valentin; PARTENIE, Raluca, *Fire de memorie. Fotografii românești 1840–1940*, București, 2022, 56 p. + il. – catalogul expoziției cuprinde o succintă istorie a fotografiei și cca. 150 de fotografii din 1840–1940, cu teme foarte diverse, ateliere fotografice din toată țara.
- PETRASOVÁ, Tařána; ŠVÁCHA, Rostislav (editors), *Art in the Czech Lands 800–2000*, Arbor vitae societas, Prague, 2017, 999 p. + il. – monumentală istorie a artei din Republica Cehă.
- PETRESCU, Alina, *Călătoriile lui Iser*, Ed. MNAR, București, 2021, 95 p. + il. – catalog al expoziției deschise în perioada 21 mai – 29 august 2021 la Muzeul Național de Artă, ce a înfățișat publicului 66 de peisaje, în tempera, guașă și ulei, din creația lui Iosif Iser, provenite din patrimoniul MNAR și din colecțiile Iser și Moise Weinberg păstrate la Muzeul Colecțiilor de Artă, lucrări ordonate tematic în trei secțiuni: Dobrogea și Orientul apropiat, Franța și Spania.
- POP, Andreea, *Arhitectura de veci în România. Cimitire, mausolee, edificii funerare în spațiul extracarpat (1830–1939)*, Ed. Patrimonia, București, 2021, 224 p. + il. – temeic studiu, la origine teza de doctorat a autoarei, ce propune o analiză a programului arhitectural dintr-o dublă perspectivă: una de ansamblu, în care atenția cade asupra cimitirului, iar cea de a doua privilegiază obiectul funerar individual, aducând la lumină tipologii distincte de monumente, alături de persoanele cărora le erau destinate.

- POPESCU, Alina-Monica (coord.), *Obiecte liturgice și poveștile lor în colecția fotografică a lui Al. Tzigara-Samurcaș*, Biblioteca Academiei Române, București, 2022, 98 p. + il. – catalogul expoziției omonime organizate în Sala Th. Pallady a Bibliotecii Academiei Române în intervalul 4–13 mai 2022, cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la nașterea și 70 de ani de la moartea ilustrului cărturar român Alexandru Tzigara-Samurcaș.
- POPESCU, Alina-Monica (coord.), *Centenarul Încoronării Regilor Întregitori ai României, 1922–2022*, Biblioteca Academiei Române, București, 2022, 80 p. + il. – catalogul expoziției omonime organizată în Sala Th. Pallady a Bibliotecii Academiei Române în intervalul 13–18 oct. 2022.
- POPICĂ, Radu, *Centrul artistic Brașov de la origini până în contemporaneitate. Artele plastice (sec. XV–XX)*, Ed. Muzeului de Artă Brașov, Brașov, 2022, 490 p. + il. – monografie dedicată artei brașovene.
- POPOIU, Paula; ONOIU, Georgiana, *In Honorem Georgeta Stoica 90*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2021, 354 p. + il. – volum de studii și amintiri adunate cu ocazia împlinirii vârstei de 90 de ani de către Georgeta Stoica, ilustru etnograf și autor.
- ROHÁČEK, Jiří; UHLÍKOVÁ, Kristina; MAREŠOVÁ, Iva (editors), *Fonds and Collections of the Department of Documentation of the Institute of Art History of the CAS, v.v.i.*, Artefactum, Prague, 2018, 108 p. + il. – util catalog al donatorilor și colecțiilor aflate în patrimoniul Institutului de Istoria Artei al Academiei Cehe de Științe.
- ROȘCA STĂNESCU, Sorin (coord.), *Aristocratul. Confesiunile lui Constantin Bălăceanu-Stolnici, în dialog cu Bogdan-Ion Jelea*, Documentate, sintetizate și consemnate de Alice Barbu, Ed. Oscar Print, București, 2021, 224p. + il., – mărturii despre un mare medic și cărturar ajuns la senectute.
- RUSU, Adrian-Andrei, *Dicționar de castelologie*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2020, 320 p. + il. – util instrument de lucru pentru cercetător și amator, în egală măsură.
- SCHOLZ-CIONCA, Stanca, *Cărluț și primul său dascăl. Din ucenicia principelui Carol al României*, Ed. Corint, București, 2022, 124 p. + il. – valoroasă colecție de documente de arhivă din vremea școlărității principelui Carol, viitorul rege Carol al II-lea.
- SOHIER, Estelle, *Fred Boissonnas et la Méditerranée. Une Odyssée photographique*, Éditions de La Martinière, Paris, 2020, 156 p. + il. – prezentarea operei unui mare artist fotograf elvețian care, în 1903, a descoperit frumusețile Greciei pe care le-a imortalizat cu obiectivul său.
- SOHIER, Estelle, *Ο ΦΕΝΤ ΜΠΟΥΑΣΟΝΑ ΚΑΙ Η ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ. ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΔΥΣΣΕΙΑ*, Thessaloniki, 2022, 162 p. + il. – versiunea în limba greacă a volumului anterior, care a însoțit expoziția omonimă organizată la MOMus – Thessaloniki Museum of Photography în intervalul 8 sept. 2022 – 8 ian. 2023.
- VON SPIESS, August Roland, *Vânători de odinioară. Poveștile din spatele trofeelor*, ediția a doua revizuită și îngrijită de Helga Stein, traducere din limba germană de Adela Motoc, Honterus Verlag, Sibiu, 2016, 280 p. + il. – povestirile despre vânători în Transilvania, în România Mare, dar și în Africa ale colonelului Spiess, care a ocupat funcția de director al Vânătorilor Regale (le Grand Veneur) pentru regii României, în intervalul 1 iulie 1921 și 1 aprilie 1938.
- STANCIU, Laura (editor), *Memoria Urbis: An Illustrated History of Alba Iulia*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2021, 416 p. + il. – monografie în imagini a orașului Alba Iulia.
- STEGEREAN, Călin-Alexiu, CHIRIAC, Liliana, DAMIAN, Ilinca, *Pallady 150*, Ed. Muzeul Național de Artă al României, București, 2022, 360 p. + il. – amplă publicație ocazionată de suita de expoziții consacrate de muzeu, între 1 dec. 2021 și 15 mai 2022, împlinirii a 150 de ani de la nașterea pictorului Theodor Pallady. Pe lângă studiile semnate de coordonatorii volumului, au fost incluse articole publicate în paginile mai multor numere ale revistei *Observator Cultural*, așezate sub genericul *Pallady, brand de țară*, adunate, cu sânguință și persuasiune, de Bedros Horasangian, entuziastul și eternul îndrăgostit de opera artistului, și ieșite de sub condeiel mai multor autori: Ruxandra Demetrescu, Carmen Mușat, Doina Lemny, Vlad Bedros, Adrian Buga, Vladimir Bulat, Călin Dan, Cătălin Davidescu, Adrian Guță, Ion Grigorescu, Gabriel Herea și Adrian-Silvan Ionescu.
- TOPOR, Claudiu-Lucian, „Auf nach Rumänien!“. *Beligeranța germano-română, 1916–1918*, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2020, 458 p. + il. – o nouă abordare, originală, a Marelui Război în spațiul românesc, bazată pe documente inedite din arhivele germane.
- TRNKOVÁ, Petra (editor), *Outdated Pix. Revealing a Photographic Archive*, Artefactum, Prague, 2010, 262 p. + il. – valorificarea bogatei arhive fotografice a Institutului de Istoria Artei al Academiei Cehe de Științe din Praga printr-un amplu proiect, intitulat *Resurrected Treasure*, în care au fost implicați istorici de artă și de fotografie, conservatori și restauratori precum prof. Jiří Roháček, dr. Martin Krumholz, Tereza Cermanová, toți având legături cu instituția ce posedă patrimoniul, și oaspeți de la Preus Museum din Horten, Norvegia, Hanne Holm-Johnsen, Hege Oulie și Jens Gold.
- TSILIPAKOU, Agathoniki (coord.), KATSARIDOU, Iro; MATSIANOS, Ioannis (editors), *In the Vortex of the Great War: Thessaloniki of the Armée d'Orient (1915–1918)*, Museum of Byzantine Culture, Thessaloniki, 2017, 32 p. + il. – catalogul expoziției omonime organizate la Muzeul de Cultură Bizantină din Salonik.
- TSILIPAKOU, Agathoniki (coord.), KATSARIDOU, Iro; MATSIANOS, Ioannis (editors), *On the Margins of War: Thessaloniki under the German Occupation (1941–1944) through the Photographic Collection of Byron Metos*, Museum of Byzantine Culture, Thessaloniki, 2016, 48 p. + il. – catalogul expoziției omonime organizate la Muzeul de Cultură Bizantină din Salonik.
- TYLER, Frances, *Despite Ceaușescu: A Collection of Romanian Art*, Giles Publ. House, Lewes, England, 2022, 96 p. + il. – album ce reunește 91 de lucrări de 13 artiști români din colecția familiei Tyler, păstrate în reședința din Wasinghton, DC, care face pendant cu marea colecție donată de soții Geoffrey și Frances Tyler, în 2011, la University of Tasmania (Hobart, Australia).
- ȚĂLNARU, Dan Mihai (coord.), *Monumente dispărute, strămutate, salvate*, Ed. Muzeul Național Cotroceni, București, 2022, 260 p. + il. – volum publicat cu ocazia expoziției omonime organizate la Muzeul Național Cotroceni în intervalul 9 dec. 2021 – 9 febr. 2022.
- ȚUȚUI, Marian; STROE, Aurelian, *In Honorem. Adrian-Silvan Ionescu 70*, Ed. Oscar Print, București, 2022, 568 p. + il. – suită de studii și amintiri adunate cu ocazia împlinirii vârstei de 70 de ani de către istoricul și criticul de artă A.-S. Ionescu.
- ȚUȚUI, Marian, *Studii de film românesc și balcanic*, Ed. Noi Media Print, București, 2021, 216 p. + il. – volumul include 16 articole și studii (șapte despre cinematograful românesc și nouă despre cinematograful balcanic) publicate între 2006 și 2021.

- UNGUREANU, Cosmin, *Piranesi. Arhitecturi și fantasme*, Ed. MNAR, București, 2020, 160 p. + il. – catalog al expoziției omonime deschise în perioada 5 decembrie 2020 – 25 aprilie 2021 la Muzeul Național de Artă, ce a marcat un an în plus la aniversarea a 300 de ani de la nașterea artistului Giovanni Battista Piranesi (1720–1778). Substanțial documentat și bogat ilustrat, catalogul include, alături de reproducerile a celor 52 de desene și gravuri din patrimoniul muzeului, o selecție de texte despre Piranesi din literatura romantică engleză și franceză.
- URCAN, Tudor; PALAMAR, Petru, *Pătrăuți– geometrii ziditoare*, Cuvânt înainte: Acad. Razvan Theodorescu, Ed. Karl A. Romstorfer, Suceava, 2020, p.276 + il. – album ce prezintă ctitoria din vremea lui Ștefan cel Mare în lumina unor descoperiri inedite legate de aliniamentul solar și de sistemul de proporții studiate de preotul Gabriel Herea și designerul Tudor Urcan, susținuți în demersul lor de fotografatul Petru Palamar.
- VELESCU, Cristian Robert, *Preavangarda și avangarda. Transformări caleidoscopice în arta începutului de secol XX (O încercare de arheologie culturală)*, Ed. Academiei Române, București, 2022, 534p. + il., lucrare fundamentală și definitivă a celui mai mare investigator român al fenomenului avangardist.
- ZBÂRNEA, Elena (coord.) – *Tudor Zbârnea: reconfigurări fluide*, Ed. Arc, Chișinău, 2021, 220 p. + il. – album dedicat talentatului pictor moldovean Tudor Zbârnea, cu extrase din presă și destăinuirii ale artistului.
- WOINAROSKI, Cristina; DRĂGAN, Simona; CROITORU-TONCIU, Monica *et aliae, Un parcurs pe Dealul Mitropoliei și în împrejurimi*, Ed. Simetria, București, 2021, 223 p. + il. – volumul reconstituie istoricul unui cartier bucureștean, introducând în circuitul științific noi informații documentare și vizuale.

- Bucureștii văzute de Iosif Berman*, curator Cezar Petre Buiumaci, coordonatori: Vasile Opreș, Camelia Ene, Ed. Muzeului Municipiului București, 2021, 72 p. + il. – catalogul expoziției cu același nume, deschisă în perioada 6 aprilie – 29 mai 2022.
- Constantin Piliuță: Culoare de zenith / Constantin Piliuță: Zenyth Color*, coord. Ioana Ciocan; curator Călin Stegorean, Ed. Universității din București – Bucharest University Press, 2021, 192 p. + il. – catalog care a însoțit expoziția pictorului Constantin Piliuță la ArtSafari 2021.
- Europa Wonderland / Body Space: Citizenship and Territories*, catalog expoziție în ediție bilingvă română-engleză, texte de Olivia Nițș și Dana Sarmăș, design catalog: Ciprian Ciuclea, fotografiile: Andra Ușvat, Ciprian Ciuclea, Asociația Culturală Contrasens, Timișoara, 2020, 104 p. + il. – catalogul expoziției omonime găzduite de Comenduirea Garnizoanei din Timișoara în perioada 13 octombrie – 10 noiembrie 2020.
- Muzeul Dinu și Sevasta Vintilă Topalu*, text Lelia Rus Pîrvan, Ed. Monitorul Oficial, București, 2022, 446 p. + il. – o nouă monografie dedicată Muzeului din Topalu, după cele publicate de Florica Cruceru (Ex Ponto, 2007) și Doina Păuleanu (Arcade, 2012), bogat ilustrată și cu o selecție de texte ale doctorului Vintilă, unele inedite, despre unii dintre artiștii reprezentați în muzeu.
- Passionsspiele Oberammergau 2022*, Vorwort von Christian Stückl, Verlag Theter der Zeit, Berlin, 2022, 176 p. + il. – volum editat de Primăria Oberammergau pentru a însoți spectacolul Patimilor, desfășurat în intervalul 14 mai – 2 octombrie 2022. Pe lângă prezentarea spectacolului și interviurile luate regizorului Stückl, scenografului Stefan Hageneier și directorului muzical Markus Zwink, volumul include un capitol dedicat istoriei vechi de aproape 400 de ani a acestui spectacol de pioasă interpretare a Scripturii.
- Periodization in the Art Historiographies of Central and Eastern Europe*, eds.: Shona Kallestrup, Magdalena Kunińska, Mihnea Alexandru Mihail, Anna Adashinskaya and Cosmin Minea, New York and London, Routledge, 2022, 290 p. + il. – volum ce reunește 14 contribuții critice, semnate de un colectiv internațional de cercetători, despre istoriografia de artă a Europei Centrale și de Est, de la sfârșitul secolului al XIX-lea și din prima jumătate a secolului XX. Problematika centrală, privită dintr-o perspectivă transnațională, vizează periodizarea și implicațiile sale ideologice privitoare la construcția identitară și discursul național.
- Personalia. Art readings 2021* (coordonator: Kamelia Nikolova), Institute of Art Studies, BAS, Sofia, 2022, 700 p. + il. – ediție cu articole în limba engleză sau bulgară și rezumate în ambele limbi- volum ce cuprinde comunicări propuse pentru ediția din 2021 a Conferinței anuale internaționale Art Readings, New Art Module, organizate de Institutul de Studii de Artă – Academia Bulgară de Științe, printre care și contribuțiile a doi cercetători de la Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, Marian Țuțui și Mihai Fulger.
- PROPAGARTA*, Ed. Vellant, București, 2022, 120 p. + il. – revistă de artă (editori: Mihai Zgondoiu, Maria Muntean, Ana Arsinca, Dragoș Vârșandan, Diana Popescu), ajunsă la al doilea număr, ce își dorește să fie o platformă profesionistă pentru artiști, curatori și colecționari, reflectând tendințe și proiecte contemporane relevante.
- REVIVRE L'HISTOIRE. Le magazine de l'Histoire vivante* No. 1/juin 2021, 130 p. + il. – nouă revistă adresată reînscenatorilor și nu numai. Acest număr este dedicat bicentenarului morții lui Napoleon I, dar se ocupă și de istoria reconstituirilor epocii napoleoniene din intervalul 1996–2021, de arta modei și arta culinară a epocii, precum și de reconstituirile perioadei romane sau de acelea ale celui de-al Doilea Imperiu francez, totul bogat ilustrat cu imagini iconice din istoria artelor plastice și decorative, fapt ce transformă periodicul într-o publicație utilă și cercetătorilor din domeniul artistic.
- Narcis Teodoreanu Tiberra, Sculptura*, text introductiv de Eugen Șerbănescu, fotografiile de Oana Iulia Cohn și Ștefan Rădulescu, Pixart Printing, Quarto d'Altino, 2021, 98 p. + il. – catalog al operei complete a unui reputat sculptor român, activ în Italia.
- Umění Art, Journal of the Institute of Art History, Czech Academy of Sciences*, Vol. LXX, No. 2/2022, 255 p. + il. – elegantul periodic al Institutului de Istoria Artei al Academiei Cehe de Științe, conținând studii, articole și recenzii în limbile germană, engleză și cehă.

